

ת"פ 35194/09/20 - מדינת ישראל נגד יוחנן אוריאל אלוש

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 35194-09-20 מדינת ישראל נ' אלוש

בפני בעניין:	כבוד השופטת דנה כהן-לקח המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד סתיו שפירא (פמ"י)
נגד		
הנאשם		יוחנן אוריאל אלוש ע"י ב"כ עו"ד אורן ביטון

גזר דין

1. הנאשם הורשע לפי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון בעבירה של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה או: הפקודה), וכן בעבירה של נהיגה ללא רישיון נהיגה בתוקף לפי סעיף 10א(א) לפקודה.
2. בהתאם לכתב האישום המתוקן שבעובדותיו הודה הנאשם, ביום 17.7.2019 בסמוך לשעה 08:15, נהג אדם בשם עסאם ברכב על כביש 1 ממזרח למערב. יחד עמו נסעו ברכב שלושה נוסעים. בסמוך למנהרת הראל, בשל תקלה ברכב, עצר עסאם את הרכב בצד הימני של הכביש, מימין לשול הדרך. בשלב זה, ירדו מהרכב עסאם וכן אחד מהנוסעים ברכב (להלן: הנפגע). עסאם פתח את מכסה המנוע של הרכב כדי לזהות את מקור התקלה. הנפגע עמד בסמוך אליו, ואז מסיבה שאינה ידועה למאשימה ניסה להיכנס לרכב מדלת הנהג שפנתה לנתיב הימני של הכביש. אותה עת, הנאשם נסע ברכבו בנתיב הימני של הכביש, ופגע בנפגע. כתוצאה מכך, הנפגע הוטח ארצה, איבד את הכרתו ונפצע. הנאשם הבחין בתאונה, אולם לא עצר בסמוך למקום התאונה או קרוב לו ככל האפשר כדי לעמוד על תוצאותיה ולא קרא לעזרה, אלא המשיך בנסיעתו. הנאשם עצר רק כעבור מספר קילומטרים סמוך לקריית יערים, ואז צילם את הנזק שנגרם לרכבו ושלח את התמונות לבעל מוסך כדי לברר את היקף הנזק. בעת המעשים האמורים, רישיון הנהיגה של הנאשם לא היה בתוקף החל מיום 20.5.2019. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, הנפגע הובהל לבית חולים כשהוא סובל מחבלת ראש, חתך בקרקפת ושבר פתוח ברגלו הימנית, והוא נזקק לניתוח.
3. מלכתחילה הסדר הטיעון לא כלל הסכמה עונשית. בתיק הוגשו שני תסקירים של שירות המבחן מיום 9.3.2022 ומיום 6.12.2022. מהתסקירים עלה כי הנאשם נולד וגדל בצרפת, עלה לישראל בגיל 28 והתמודד עם קשיי שפה והתאקלמות בארץ. לאחרונה, התגרש הנאשם מאשתו לה נישא בשנת 2005. הנאשם נעדר הרשעות קודמות בפלילים. לחובתו 11 הרשעות תעבורה קודמות (בין היתר בגין עבירות של שימוש בטלפון בנהיגה שלא באמצעות דיבורית וכן חניה באזור חניה מוגבלת) בגין נדון לקנסות כספיים. שירות המבחן ציין כי הנאשם נטל אחריות למעשיו, וגילה הבנה לחומרתם. הוא תיאר כי כתוצאה מלחץ ומבהלה לא עצר בצד הדרך בסמוך לאחר הפגיעה, ופעל מתוך חשש כבד מפני

תגובת אביו המשלם את הביטוח לרכבו. הנאשם הביע בוושה ממעשיו ואכזבה עצמית מהתנהלותו. הנאשם ביטא רגישות כלפי הנפגע, וכן כאב וחרטה על הנזק שנגרם לו. הנאשם הביע רצון להשתלב בהליך טיפולי קבוצתי, אולם מסיבות שצוינו בתסקירים אשר לא אפרטם מחמת צנעת הפרט, החליט שירות המבחן כי הנאשם ישולב בהליך טיפולי פרטני בהתאם לצרכיו וליכולותיו. בתסקיר המעדכן האחרון נכתב כי הנאשם הגיע לכל השיחות הפרטניות, גילה אחריות ורצינות ביחס לקשר עם שירות המבחן וביחס להליך הטיפול, וכן נעזר בטיפול כדי לבחון את דפוסיו ואת דרכי התנהלותו. שירות המבחן התרשם כי העבירות בגין הורשע הנאשם אינן תואמות את אורחות חייו ואת ערכיו. בהתחשב בכל אלה, המליץ שירות המבחן על עונש מאסר בפועל שירוצה בדרך של עבודות שירות לתקופה קצרה, כדי לצמצם את הפגיעה בעבודתו של הנאשם ובהתפתחותו; וכן צו מבחן לתקופה של שנה שבה הנאשם ימשיך בשיחות הפרטניות בשירות המבחן, ובהמשך ישולב בקבוצה טיפולית ככל שהדבר ימצא מתאים.

4. ביום 14.7.2022 הצדדים טענו לעונש באופן פתוח. בסיום הדיון ראיתי להיעתר לבקשת הסנגור ולהורות על הגשת תסקיר משלים. לאחר הגשת התסקיר המשלים מיום 6.12.2022 אליו התייחסתי לעיל, הודיעו ב"כ הצדדים בדיון שהתקיים לפניי ביום 15.12.2022, כי הם הגיעו להסכמה לעניין העונש ולפיה יוטלו על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, וכן מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה, ופיצוי לנפגע העבירה לפי שיקול דעת בית המשפט.

5. המאשימה הדגישה בטיעוניה כי הסכמתה להסתפק ב-9 חודשי עבודות שירות אינה משקפת את עמדתה העונשית בדרך כלל בגין עבירת הפקרה אחרי פגיעה בה הורשע הנאשם, והבהירה כי ההסכמה העונשית האמורה נובעת מנתוני האישיות המיוחדים של הנאשם אשר פורטו בתסקירי שירות המבחן, ואשר ניתן היה להבחין בהם גם במהלך הדיונים לפניי. המאשימה הוסיפה וטענה בדיון במעמד הצדדים וכן בתגובתה בכתב מיום 22.12.2022, כי יש מקום להטיל על הנאשם פסילה בפועל למשך 4 שנים לפחות. עוד ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם פיצוי לטובת נפגע העבירה.

מנגד, הסנגור טען כי אין מקום להחמיר ברכיב הפסילה בפועל, שכן מאז ביצוע העבירות הנאשם לא ביצע עבירות תעבורה נוספות. כמו כן, נטען כי רישיון הנהיגה עשוי לשמש את הנאשם כדי להגיע למקום עבודתו השירות, וכן כדי לחפש מקום עבודה ולהתפרנס. הסנגור הוסיף ועמד על קשייו הכלכליים של הנאשם, וכן ציין כי הוגשה כנגד מרשו תביעה אזרחית לפיצויים על-ידי נפגע העבירה.

6. בכל הנוגע להסכמת הצדדים כי יוטל על הנאשם עונש של 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות - מגמת הפסיקה היא להחמיר בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה נוכח הפגם המוסרי והחברתי הטמון בהן. בהתאם לכך, לא פעם נגזרים בגין עבירת ההפקרה עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. אף-על-פי-כן, אני סבורה כי ההסכמה העונשית אליה באו הצדדים לריצוי עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, היא ראויה בנסיבות הייחודיות של המקרה דנן ויש לכבדה. זאת, לא רק בגלל סעיף העבירה בה הורשע הנאשם (סעיף 64א(א) שהוא מקל ביחס לסעיפים 64א(ב) ו-64א(ג) לפקודה), העדר העבר הפלילי, ההודאה ונטילת האחריות, החרטה הכנה, ההליך הטיפולי והתסקירים החיוביים של שירות המבחן, אלא במיוחד בגלל מאפייני האישיות המיוחדים של הנאשם שמקשים להשית עליו עונש מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח.

7. אשר ליתר רכיבי הענישה שנותרו לשיקול דעת בית המשפט - המחלוקת בין הצדדים התמקדה ברכיב הפסילה בפועל. סעיף 40 לפקודת התעבורה קובע כי אדם שהורשע בעבירה לפי סעיף 64א לפקודה, דינו בנוסף לכל עונש אחר, פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה שלא תפחת משלוש שנים. זאת, אלא אם מתקיימות נסיבות מיוחדות שיפורשו בפסק הדין, שאז ניתן להורות על פסילה לתקופה קצרה יותר. סעיף 36(ב) לפקודת התעבורה מוסיף וקובע כי אם נקבעה בחיקוק לגבי עבירה שעליה הורשע הנאשם פסילה לתקופת מינימום מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה, הרי הוא יפסל לכך בפועל, ורק אם בית המשפט מצא הצדקה להורות על תקופת פסילה קצרה מתקופת המינימום, ניתן להורות כי התקופה שנקבעה, כולה או מקצתה, תהיה על תנאי. התכלית הסטוטורית המונחת בבסיס הוראות חוק אלה, היא שמירה על שלומם וביטחונם של המשתמשים בדרך הציבורית.

במקרה דנן, לא מצאתי נסיבות מיוחדות שיצדיקו חריגה מתקופת הפסילה המינימאלית שקבע המחוקק. בע"פ 7936/13 לוי נ' מדינת ישראל, פס' 48 (16.12.2014) קבע כב' השופט סולברג כי היותו של אדם חסר הרשעות קודמות, הבעת חרטה כנה מצדו, וכן מצב אישי מכביד בעקבות ההרשעה - כל אלה אינם בגדר נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתה בתקופת פסילת המינימום שנקבעה בסעיף 40 לפקודה, שכן נסיבות אלה מאפיינות רבים מן המורשעים בעבירת הפקרה אחרי פגיעה. אוסיף כי מאפייני אישיותו המיוחדים של הנאשם שהובילו להסכמה שפורטה לעיל בדבר ריצוי עונש המאסר בפועל בדרך של עבודות שירות כדי להימנע משליחתו למאסר מאחורי סורג ובריח, אינן מצדיקות חריגה במישור רכיב הפסילה. אף בטיעוניו הנוספים של הסנגור לפניי לא היה כדי לשכנעני שיש לסטות בעניין מרשו מעונש הפסילה המינימאלי עליו הורה המחוקק, בשים לב לכך שהנאשם מתגורר בירושלים ויכול לעשות שימוש בתחבורה ציבורית לצורך נידות ומציאת מקום פרנסה. השיקולים לקולא להם טען הסנגור מקרינים על כך שתקופת הפסילה לא תעלה על התקופה המינימאלית הקבועה בחוק, אך הם אינם מצדיקים הפחתה ממנה. בהתחשב בכל אלה, ונוכח מצוות המחוקק בסעיף 40 בשילוב עם סעיף 36(ב) לפקודת התעבורה, אני מחליטה כי הנאשם יהיה פסול בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 שנים מהיום.

8. אשר לרכיב הפיצוי לטובת נפגע העבירה - הנאשם לא הורשע באחריות להתרחשות התאונה, אלא בהפקרת הנפגע לאחר הפגיעה בו. בנסיבות העניין, אראה לפסוק לטובת נפגע העבירה פיצוי כספי במסגרת ההליך הפלילי בסך 2,000 ₪. נוכח מצבו הכלכלי הנטען של הנאשם, אפשר לו לשלם סכום זה בתשלומים.

9. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים שפורטו, אני גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 9 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות דעתו. על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 16.4.2023 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע. מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שלוש שנים מהיום, לא לבצע עבירה לפי סעיף 64א לפקודת התעבורה.

ג. פסילה בפועל מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה למשך 3 שנים מהיום. יש להפקיד רישיון נהיגה במזכירות בית המשפט.

ד. פיצוי לנפגע העבירה בסך 2,000 ₪. הפיצוי ישולם ב-10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 16.4.2023 ובכל 16 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

ה. צו מבחן למשך שנה מהיום. הנאשם יעמוד בפיקוח שירות המבחן וישתתף בכל תכנית טיפולית שקצין המבחן ימצא לנכון כחלק מתנאי המבחן. הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר הדין של הנאשם.

המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים וכן לממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, ה' אדר תשפ"ג, 26 פברואר 2023, בנוכחות הצדדים.